

פרישת וישלח

ק"ט.) אי הוי מקלעי רב אמי ורב אסי מי לא הוי מכתפינא קמייהו, וקראת לשבת עונג כתיב (ישעיה נח, יג), ומי שמכין עלמו מיום אי' על שבת קודש, על דרך מחד ששבתא (בינה טו.), ההכנה זו תתייחד ותתדמנה לעיכוב נסיעות האורת, ועל ידי זה נתחדש בכל פעם חשיבות השבת וכסופא דיליה לזכות שוב שנית לקדושת השבת קודש, ועל כן נקט המאחרים לזאת מן השבת קודש וממהרים לזא, וד"ל, ומה דנקט דווקא זרע אברהם, כי ההכנה מחד ששבת לשבת הוא צחינת אברהם צחינת חסד, על דרך חסד הוא יומא דאזיל עם כולהו יומין (וזה"ק ח"ג קלא:), וד"ל.

ויירא יעקב מאוד ויצר לו (לג, ח). יש לפרש על דרך מאמר החסיד שהוצא בספר חובות הלצות (שער אהבת ה' פ"ו) וז"ל: בוש אני לירא מפני שהוא חוץ ממנו יתברך שמו. ולזה כשראה יעקב אצטנו ע"ה יראה חיצונית אללו, היצר לו עד למאוד על זה, וד"ל.

קמנתי מב"ה החסדים ומב"ה האמת אשר עשית את עבדך כי במקלי עברתי את הירדן הזה ועתה הייתי לשני מחנות (לג, יא). ולכאורה יש לקדק מה זה דנקט ועתה הייתי לשני מחנות, דהרי התחלקות המחנה לשנים זהו

עם לבן גרתי ואחר עד עתה (לג, ה). יש לפרש על דרך משל, לאדם שנתארח אללו אורח חשוב והגון עד למאוד, וצנוהג שזעולם כל מה שהאורח נתעכב יותר נופל החשיבות יותר, וכמבואר בפירוש רש"י צפרשת פנחס (במדבר כט, לו) שסם המדרש (מנחומא פנחס יו), אלל כשאורח רוצה ליסע לציחו והצעל הצית מנד שקשה עליו פרידתו מעכבו להתעלם עמו צאהצים צסעודה של מריעות ומחמת זה נתעכב האורת, ושוב שנית כשצא ליסע עושה עוד סעודה, נמלא שכל פעם נקרא אורח מחדש כשעה ראשונה, כי מלידו לא יצטר הנסיעה רק העיכוב הוא מהצעל הצית שרוצה להתעלם עמו צאהצים צסעודה של מריעות. וזה שאמר יעקב 'עם לבן גרתי ואחר עד עתה', פירוש, הגם שהייתי אלל לבן הרשע כ"צ שנה, אף על פי כן הייתי אללו צחינת גר ואורת, כי בכל פעם שרציתי ליסע לציחי נתעכבתי מחדש ונעשיתי אורח מחדש.

ועל דרך זה יש לפרש החרוז צומירות ליל שבת (זמר כל מקדש) דורשי ד' זרע אברהם אהבו המאחרים לזאת מן השבת וממהרים לזא, דקשה מה דנקט שלא כסדר, דהא ציאת השבת קודם לציאת השבת, ועל דרך משל הנ"ל יתיישב, כי צאמנעות עיכוב נסיעות האורח לציחו על ידי זה נתחדש חשיבות האורח בכל פעם כשעה ראשונה. והנה שבת קודש נקרא אורח חשוב, על דרך הש"ס (שבת

שמו ממדריגה למדריגה, וזהו הלשון 'עוד', וזאת המדריגה הוא מדריגה גבוהה ורמה ונקראת ישראל, אבל מי שאינו מוסיף והולך הוא מדריגה פחותה ונקראת יעקב כנודע (רבינו בחיי בראשית לב, ב). וזהו לא יעקב יאמר 'עוד' שמך, כי הם שני הפכים, כי 'יעקב' הוא מדריגה פחותה, ו'עוד' הוא מדריגה גבוהה כנ"ל, כי אם ישראל יהיה שמך, ואז תזכה לצחינת 'עוד' כנ"ל, וד"ל.

וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשא ל'שמי ויברך אותו שם (לב, ב). יש לפרש על דרך זה, דהנה כתיב גבי מנוח (שופטים יג, יח) ויאמר לו מלאך ד' למה זה תשא ל'שמי והוא פלאי. ולכאורה הלשון 'פלאי' אינו מובן, ורש"י ז"ל פירש שם לפי דרכו, לשון הפלאה והעלמה. ובאלשי"ך הקדוש (שופטים סט) איתא על דרך זה, דהנה צפסוק שלפנינו פירש רש"י למה זה תשא ל'שמי אין לנו שם קצוב, משתנים שמותינו לפי מנות עצודת השליחות שאנו משתלחין. עכ"ל. וכונתו ששמו של המלאך הוא ממש כמו שם של השליחות, היינו הדבר שנשתלח בשצילו, והנה צענין מנוח נשתלח המלאך לבשר מענין הנזירות, והנזירות נקרא פלאי, על דרך הנאמר בזויר (במדבר ו, ב) כי יפליא לגדר נדר, ועל כן השיב לו ששמי הוא פלאי, כמו הדבר שאני משולח בשצילו, היינו הנזירות הנקרא פלאי.

והנה כמו כן צכאן גבי יעקב שהמלאך נשתלח אודות הצרכות להודות לו עליהם (עי' רש"י לעיל פסוק כו), ועל כן אמר

דבר שהוא מנד צחירתו של האדם, והיתכן להחשיב זה לחסדים, כי בדבר שהייתו והעדו הוא צאמצעותו יתצרך שמו על זה יתייחס להחשיב לחסדיו, אבל בדבר שהוא מנד הצחירה של האדם איך שייך להחשיב זה לחסדים, דהא צידו היה לחלק לג' או לד' מחנות או שלא לחלק כלל, והכי הוי ליה למימר ועתה הייתי למחנה.

ויש לומר על דרך זה, דהנה איתא במדרש (תנחומא ישן ויאל ג) והצילו רש"י ז"ל צפסוק זה, כי צמקלי עברתי את הירדן, שנתן מקלו צירדן וצקע הירדן, והיינו מנד גדול צטחוננו צהשי"ת נעשה לו נס (עי' דגל מחנה אפרים ד"ה עוד יש לפרש), והנה צכאן צשעת חילוק המחנות ראה יעקב אצינו ע"ה אכל עצמו העדר הצטחון, והא ראה שהוצרך לחלק לשני מחנות מנד גדול הפחד מעשו, שזהו העדר הצטחון. וזהו 'קטנתי מכל החסדים' וגו', פירוש, שיעקב אצינו ע"ה היה מנטער מאוד על שראה שנפל ממדריגתו, כי צתחילה 'צמקלי עברתי את הירדן' מנד גדול הצטחון שהיה לי, ועכשיו הייתי לשני מחנות מנד העדר הצטחון, ואולי לא אהיה כדאי להעשות לי נס להנצל מיד עשו, ולכך הוצרך לצקש 'הצילני נא', פירוש, שציקש עזר מהשי"ת שיעשה לו נס ואף שאינו כדאי, וד"ל.

לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל (לב, כט). ולכאורה הלשון כפול. יש לומר על דרך שציארנו פירוש הפסוק (תהלים פד, ה) אשרי יושבי ציתך 'עוד' יהללך סלה, פירוש, שהם מוסיפין והולכין תמיד בעבודתו יתצרך

לו המלאך 'למה זה תשאל לשמי ויצרך אותי
שם', פירוש שתיבת 'שם' הוי כאלו נכתב
שם ציורי, ופירוש שאמר לו המלאך ששמי
הוא השני תיבות הללו היינו 'ויצרך אותי',
כי צשזיל זה אני נשתלח להודות על
הצרכות, וד"ל.

בי חגני אלקים ובי יש לי בר' (לג, יא).
יש לי כ'ל ראשי תיבות 'כלי', ולהבין
זה יש לומר הענין הוא כך, דהנה כתיב (דברים
לה, יב) לכל המורא הגדול אשר עשה משה
לעיני כ'ל י'שראל, ראשי תיבות 'כלי',
ופירושו, כי ידוע מענין שצירת הכלים שהיה
זונה עולמות ומחריבן (ב"ר ג, ז), ונפלו רפ"ח
נילוות צקליפה, והוא סוד הצחירה ושכר
ועונש, וסוד ז' מלכין קמאין דמיתו, ואחר
כך צא לצחינת עולם התיקון, וכשפגם אדם
הראשון וחטא חזר לקדמותו לצחינת שצירה.
והצבות הקדושים התחילו לתקן חטא אדם
הראשון בגילוי עריות ושפיכות דמים ועבודה
זרה כנודע (וזה"ק ח"ג ק"א), והעיקר התיקון
היה יעקב אבינו ע"ה, על דרך שופריה
דיעקב מעין שופריה דאדם (ב"מ פד, ע"י וזה"ק
ח"א לה:). וידוע גם כן שישראל צשעת מתן
תורה היו על צחינת אדם הראשון קודם
החטא, צצחינת עולם התיקון, וכשעשו את
העגל נתעורר חטא אדם הראשון וחזרו
לקדמותן לצחינת שצירת הכלים, לצחינה שהיה
אחר חטא אדם הראשון (ע"י שבת קמו, ע"ז ה),
ונפגמו צחינת עיינין עילאין (ע"י וזה"ק ח"א נב).

ומשה רבינו ע"ה היה רוצה לתקן חטא
אדם הראשון, צחינת שצירת הכלים

לצחינת עולם התיקון, כי משה ויעקב המה
צחד דרגא, כי משה מלגו ויעקב מלצר (תיקו"ו
כט.), היינו משה הוא פנימיות הדעת ויעקב
הוא חיצונית הדעת, ועל כן הוצרך לשצר
הלוחות הראשונות, כי הרוצה לצוא למדריגה
הגבוה צריך לשצר מקודם המדריגה הקדומה
(ע"י דגל מחנה אפרים פר' תוריע ד"ה אדם), וכמו כן
צכאן, הלוחות האחרונות היו צסוד עולם
התיקון, והוצרך מקודם לשצור הלוחות
הראשונות. והוא על דרך קרוב ד' לנשצרי
לצ (תהלים לה, יט), פירוש 'לצ' הוא ראשי תיבות
צ' לוחות, או התורה נקראת 'לצ', כי
מסיימת צלמ"ד לעיני כל ישראל (דברים לה, יב)
ומתחלת צצ"ת צראשית (בראשית א, א), והיינו
שצריך לשצור התורה הקדומה צכדי לקבל
תורה חדשה צצחינת עולם התיקון.

ועל ידי זה נתייחד ונתקרצ השם הוי"ה, כי
ידוע (עץ חיים שער עז פרק ו) שהא' יש לה
שני ציורין, האחד הוא ציור יו"י, והוא
רחמים כי הוא גימטריא כ"ו כמנין הוי"ה,
והצור השני הוא יו"ד והוא צחינת דין, כי
ד' הוא רומז לדין (ע"י תיקו"ו נח), ואם תחלק
ותשצר הצור הא' היינו יו"י אזי יהיה י"ו
י"ו כזה גימטריא ל"ב, צצחינת שצירת
הלוחות, ועל ידי קצלת התורה מחדש נתייחד
ונתקרצ הי"ו לי"ו ונעשה צצור הא' היינו
יו"י גימטריא הוי"ה צחינת עולם התיקון,
וזהו קרוב ד' לנשצרי 'לצ', וד"ל, נמצא
ששצירת הלוחות היה התיקון, ועל ידי זה
נתקן חטא אדם הראשון.

וזה ידוע שצחינת חטא אדם הראשון אזי
נתקן צחינת עיינין עילאין, וזהו אשר

ל'חקל' תפוחין קדישין מדת מלכות, המקבלת כל הזכרות בשלימות. וזהו סוד צית יעקב 'אש' (עובדיה א, יח) ראשי תיבות א'מת ש'לם כדאיתא בשל"ה הקדוש (פר' וישב תורה אור אות ה), ורומז לכלי שלם ולתיקון צחינת עיינין כנ"ל, וצית עשו ל'קש' רומז ל'ד' מאות איש סטרא דעשו גימטריא 'רע עין', שפגמו צחינת עיינין.

ובזה יוצן כוונת הצעל הטורים (ד"ה ויאבק) ולקוטי תורה (ד"ה ויאבק) על פסוק (לעיל לב, כה) ויאבק איש עמו, וז"ל: 'ויאבק' גימטריא קי"ט כמנין 'כסא הכבוד' עם הכולל, וזהו אמרו ז"ל (חולין נא). מכאן שהעלו אבק עד כסא הכבוד. עכ"ל. והוא על דרך הלוקוטי תורה צפרשת תולדות (ד"ה עקב) וז"ל: עקב אשר שמע אברהם בקולי (לעיל כו, ה), דע סוד 'עקב' גימטריא 'ענבים', כי הם סוד צ' צחינות עינים, שמהן צ' דמעות, שהן היין, והם כוחות הדין, והעינים נלח הוד של הזינה, ואלו צ' עינים הם סוד ענבים שצתוכן היין, והם צ' דמעות צ' פעמים אלקי"ם, והוא גימטריא 'ענבים' או 'עקב', והן יורדין ונעשין מוחין בזעיר אנפין, ומשם נמשכין אל העינים דזעיר אנפין, וחסד אברהם הוא מבסס דמעין עילאין וממתיקן, וזהו סוד בן 'עקב' שנים הכיר אברהם את צוראו (מדריס לב), כי אחר שתיקן 'עקב' זה הכיר צוראו, וזהו סוד כענבים צמדבר מלאתי אבותיכם (הושע ט, י), כי 'צמדבר' גימטריא רמ"ח גימטריא 'אברהם', ואברהם תיקון ענבים אלו, ועל ידו זכו ישראל להלוך צמדבר וזכו לכל הטובות, וזהו כענבים צמדבר מלאתי

עשה משה, פירוש שתיקן חטא אדם הראשון, כי עשה הוא מלשון תיקון (ע"י רש"י בראשית א, ז), ל'עיני כ"ל ישראל דייקא, היינו שתיקון צחינת עיינין, וראשי תיבות 'כלי', רומז לתיקון שצירת הכלים. וזה שפירש רש"י על פסוק זה (דברים לד, יב) וז"ל: שנשאו לבו לשבור הלוחות לעיניכם, שנאמר (דברים ט, יז) ואשצרם לעיניכם, והסכימה דעת הקב"ה לדעתו שנאמר (שמות לד, א) אשר שצרת, יישר כחך ששצרת. והן הן דברינו הנאמרים צחמת, שרומז צכאן ראשי תיבות 'כלי' שהוא סוד שצירת הכלים שצירת הלוחות, שקודם התיקון צריך שצירה כנ"ל, וד"ל.

וזהו שנרמז ציעקב י"ש ל'י כ"ל ראשי תיבות 'כלי', רומז לתיקון שצירת הכלים חטא אדם הראשון, ולתיקון צחינת עיינין. וגם ראשי תיבות 'כלי' הוא כ'הן ל'וי ישראל, רומז לג' קווין, קו ימין קו שמאל קו הממוצע, ורומז לכל העשר ספירות, כי חכמה חסד נלח המה נקראים קו ימין, וצינה וגבורה הוד המה נקראים קו השמאל, דעת תפארת יסוד המה קו הממוצע כנודע, ומלכות מקבלת מכולן (פרדס ש"ג פ"ב), וזהו 'כלי' שלם מחזיק צרכה, וזהו סוד ויצוא יעקב שלם (להלן פסוק יח) רומז לכלי שלם.

וזהו צרכת 'כלי' שנתצרך יעקב ראשי תיבות כ'הן ל'וי, ועל כן נתצרך יעקב יותר מאברהם ויחזק והיתה מטתו שלימה (ויק"ר לו, ה), על דרך לא מצא הקב"ה 'כלי' מחזיק צרכה לישראל אלא השלום (עוקצין פ"ג מ"ב). וזהו סוד ואנכי איש 'חלק' (בראשית כו, יא), פירוש 'חלק' הוא אותיות 'חקל', ורומז

אהבת

פרשת וישלח

שלום

עמ

ישראל, וזהו גימטריא 'יעקב' שהוא צ' פעמים אלקיים עם אותיותיהן. עכ"ל.

הכבוד, ובעלמו נעשה כסא לקדושה (וזה"ק ח"א ז.א.), וזהו שהעלו אצק עד כסא הכבוד, וד"ל.

והנה 'דמעה' גימטריא קי"ט, רומז לקי"ט נרופי אלקים שהוא צחינת דין, כי יש ק"ך נרופי אלקים וא' אינו מושג, על דרך ותחסרהו 'מעט' מאלקים (תהלים ט, ו), כדאיתא בלקוטי תורה בפרשת וירא בפסוק יקח נא מעט מים עיין שם, וצ' דמעות רומז לצ' פעמים ק"ך נרופי אלקים, צחינת ימין ושמאל שהוא גימטריא 'רס' גימטריא 'עמלק', וכנגדו בקדושה רס ונשא של כסא הכבוד ימין ושמאל דקדושה, כדאיתא בלקוטי תורה בפרשת בשלח (ד"ה עמלק), עיין שם.

וזהו גם כן כוונת בעל הטורים על פסוק (לעיל לב, כה) ויאצק איש עמו, סופי תיבות 'קשו', על שם צית עשו ל'קש' (עובדיה ח, יח). עכ"ל. רומז גם כן להנ"ל, 'קש' רומז לעשו, גימטריא 'רע עין', שהיא צחינת פגימת העינין, ו' רומז ליעקב שהוא רגל ג' של המרכזה צחינת ו' מן שם הוי"ה (וזה"ק ח"א קג.ג.), ורומז שנתייגע להמתיק צחינת עינין עילאין כנ"ל.

גם צ' פעמים 'דמעה' גימטריא 'רחל', והוא סוד הדינין, וזהו סוד ומשזיע לכל חי ר'לון (תהלים קמה, טו) ראשי תיבות 'רחל', עיין בסידור רבי קאפיל בפסוק עיני כל אליך ישברו, והנה יעקב אבינו ע"ה הנריך להמתיק הדינין שמנד רחל, והמתקה זו משתלשלת מאברהם כדאיתא בלקוטי תורה הנ"ל.

גם שם הקדוש ש'ועתינו ק'צל ו'שמע הוא ראשי תיבות 'קשו', והשם הזה בשלימות היינו שקולות גימטריא 'תולעת', ורומז לתולעת יעקב (ישעיה מא, יד), ורומז גם כן לכל הנ"ל, על דרך דאיתא בכוונות (פרע"ח שער עולם העשיה פ"ג) עולת תמיד, שצבל צוקר יוצא תולע הטמא ורובה להרקיץ את העולם, ו'עולת' הוא אותיות 'תולע' דקדושה, צסוד תולעת יעקב, הוא מתגבר עליו ומעורר חסדים צוקר דאברהם, וממשיך ד' אלפין דאיהי"ה שמקבלת לאה, גימטריא תמ"ד חסר יו"ד וגימטריא 'מקדש' עיין שם.

וזהו רומז הבעל הטורים והלקוטי תורה הנ"ל בפסוק ויאצק איש עמו, שיעקב אבינו ע"ה נתייגע להמתיק הקי"ט נרופי אלקים שהם גימטריא 'ויאצק' גימטריא 'דמעה' כמנין 'כסא הכבוד', בצחינת ימין ושמאל שהם צחינת פגימת העינים, צחינת צ' דמעות המשתלשלים מנד עמלק צחינת עשו, המונעים שלימות הכסא, שהם צחינת הדינין שמנד רחל כנ"ל, ונתייגע והמתיק ותיקן צחינת העינים בצחינת רס ונשא של כסא

והוא סוד אי"ק צכ"ר גל"ש דמ"ת, אי"ק הוא אלף א', צכ"ר צ' אלפין, גל"ש ג' אלפין, דמ"ת הוא ד' אלפין, והיינו כי יעקב הוא צחינת 'כלי' כנ"ל, ו'כלי' הוא ראשי תיבות כ'הן ל'וי ישראל, והוא סוד אי"ק, צסוד מעשר ומעשר מן המעשר שנוטל הכהן והלוי מן ישראל, והוא סוד האלף, כי אי"ק גימטריא אל"ף, והוא סוד

עדי 'עד' (ישעיה כו, ד), והוא צחינת יעקב, על דרך המדרש (צ"ר סה, ב) מאין יבוא עזרי (מהלם קבל, א), אמר מה אנא מוזיד סברי מן צריי, אלא עזרי מעם ד' עושה שמים וארץ.

והאיש המשכיל צריך להמתיק השם אלקים לאותיות הקודמות, וההמתקה זו נעשה בצאמנעות היחוד הוי"ה אדנ"י (עי' זוה"ק ח"ג רכו), והנה יעקב אבינו ע"ה המתיק השם אלקים לאותיות הקודמות על ידי היחוד הוי"ה אדנ"י, וזהו יעקב נסע סכותה וגו' ויבוא יעקב שלם (פסוקים י"ח), רומז 'סוכת' שלם יחוד הוי"ה אדנ"י כנודע (מיקו"ו ב), 'יחן את פני העיר', פירוש 'יחן' גימטריא אכדט"ם אותיות הקודמות דשם אלקים, גימטריא 'עד' גימטריא 'צטחון' עם הכולל צחינת יעקב, והוא המתקת הדינים, וזהו 'את פני העיר', פירוש ה' עי"ר, ה' רומז לה' אותיות אלקי"ם, 'עיר' גימטריא פ"ר ורומז לפ"ר דינים, וגם א"ת פ"י ה'עיר ראשי תיבות גימטריא פ"ו גימטריא אלקים, והיינו שעל ידי סוכת שלם יחוד הוי"ה אדנ"י המתיק שם אלקים לאותיות הקודמת שהוא גימטריא 'עד' גימטריא 'יחן', והמתיק כל הפ"ר דינים.

וזוהו שאמר יעקב כי על כן ראיתי פניך כראות 'פני' אלקים דייקא ותרגמי (לעיל פ"א) שהשם אלהים הוא צחינת דינים, והאותיות הקודמת היינו אכדט"ם הם רחמים, היוצא מהפסוק (שה"ש א, ב) כ"י ט'וצים ד'ודיך מ"יין, והשם אכדט"ם הוא גימטריא 'עד', סוד שם הצטחון, על דרך צטחו צד'

תיקון חטא אדם הראשון תיקון צחינת עיינין, כי אדם הראשון פגם צאל"ף, על דרך נרגן מפריד אלף (משלי טו, כח), אלופו של עולם (וזה"ק ח"ג לא), והוא סוד כחנות אור צאל"ף שהופך לעי"ן, כמבואר אללינו במקום אחר (פר' בראשית ד"ה וירא; פר' וירא ד"ה וירא, הג'), ומזה צא צהשתלשלות לצחינת דמ"ת, והנה דמ"ת הוא ראשי תיבות ד'ורון מ'לחמה ת'פלה, ולכך נאמר אללו הגשה לג' אלו (צ"ר נג, ו), וזהו סוד 'אנכי' סוד התורה סוד יעקב, כי יעקב הוא נגד י' דברות ובהן קע"ב תיבות (עי' בעל הטורים שמות ה, יד), ולכך מתחילין צאל"ף, כי יעקב הוא סוד האלף סוד אי"ק כנ"ל, רק התורה עצמה לא התחילה צאל"ף שלא יהיה ארור ח"ו, ומתחלת צבי"ת כי צ' הוא רומז לצרכה (צ"ר א, י), צרכת 'כל', אותיות צכ"ר צ' אלפיין, וד"ל.

והנה לפי המבואר תצין סוד סמיכות ונעילת סוף התורה לתחילתה. וזהו סוד אלה תולדות השמים וארץ צהבראם (לעיל ג, ד), אל תיקרי 'צהבראם' אלא 'צאצרהס' (וזה"ק ח"א פ"ו), כי צחינה זו משתלשלת מאצרהס וכמבואר לעיל, וד"ל.

ויחן את פני העיר (לג, יח). יש לפרש על דרך זה, דהנה ידוע (פרע"ח שער חג המלות פ"א) שהשם אלהים הוא צחינת דינים, והאותיות הקודמת היינו אכדט"ם הם רחמים, היוצא מהפסוק (שה"ש א, ב) כ"י ט'וצים ד'ודיך מ"יין, והשם אכדט"ם הוא גימטריא 'עד', סוד שם הצטחון, על דרך צטחו צד'

ויחן את פני העיר ויקן את חלקת
השדה (ג, יח-ט). ואיתא במדרש (צ"ר
עט, ו) שהיה צערב שבת. ולהצין זה נבאר
מקודם מאמר אליעזר עבד אברהם (בראשית
כה, יד) וזה אדע כי עשית חסד עם אדוני,
פירוש, דהנה בתפלת ליל שבת אנו אומרים
וינתו זה (ע"י שנה"ג א"ח סי' רסח הגה"ט אות ב),
ולהצין זה יש לומר על דרך זה, דהנה מבואר
אלנינו כמה פעמים (פר' בראשית ד"ה ויקו; פר'
ויאל ד"ה ויאל, הג') מענין ה' תתאה צחינת
מלכות שכינה הקדושה, שהיא משתוקקת
מאוד לפדותה מגלותה לקבל שפע והארה
הקדושה, והכל צכדי שתוכל להשפיע עלינו
רב טוב ושפע טובה הן בגשמי והן ברוחני
צני חיי ומזוני.

ובן אמרו ז"ל (ע"י לקוטי תורה פר' ויאל ד"ה סוד
יעקב) צענין מאמר רחל ליעקב צא נח
אל שפחתי ואצנה גם אנכי ממנה (בראשית ל,
ג), כי ידעה שסגולת ה' לצנים, על דרך הא
לכס זרע (בראשית מז, כג), ולזה הוצרך לשנות
שם שרי לקרותה שרה זה, צכדי שתזכה
לצנים, וכיון שראתה רחל שאין צמנה ה'
וצללה שפחתה יש צ' ההי"ן רק שהוא
צחינת אחוריים, ועל כן אמרה צא נח אל
שפחתי צכדי להכניסה לפני דקדושה, בסוד
וכל אחוריהם ציתה (מלכים א' ז, כה), ועל ידי
זה ואצנה גם אנכי ממנה, כי יש צמנה כדי
לצנות צ' צנינים, כי יש צמנה צ' ההי"ן,
אחד בצילה ואחד בצבילי.

ובבאו כן צריכין אנו לייגע עצמינו בתורה
ותפלה ומעשים טובים ותשובה
ונדקה, והכל צביל לפדות ה' תתאה צחינת

מלכות מגלותה, כי השכינה צכיכול גם כן
צגלות, על דרך כל מקום שגלו שכינה עמהם
(מגילה כט.), ועיקר הגאולה צשלימות יהיה
אי"ה לעתיד, ועכ"פ עכשיו כל מה שנוכל
להוציאה מהגלות מוטל עלינו להוציאה,
והעיקר הוא צתשובה, שהוא צחינת ה', על
דרך הש"ס (מנחות כט:). מאי טעמא כרעא דה'
תלוי עיין שם, כמבואר אלנינו כמה פעמים
(פר' חולדות ד"ה ויגדל; פר' צא ד"ה ופסק), ולריך
לפתוח סתימת הח' ולעשותה ה' צכדי שתוכל
להשפיע לנו כל טוב, וצכדי שנוכל לקבל
ממנה כל השפעות הכנוסין בתוכה, שלכך
נקראת כנסת ישראל על שם שכל השפעות
כנוסין בתוכה (ע"י זוה"ק ח"ג קלא), ונקראת שדה
עליונה חקל תפוחין קדישין (זוה"ק ח"א רמט:).

וזוה פירוש זמר הנעים אומר צצצחין, כי
זמר הוא לשון כריתה, מלשון זמר
ערילים (ישעיה כה, ה), והיינו שצריכין אנו
להכרית הסתימה של הח' ולעשותה ה'
תתאה, צכח מעשינו וצפרט צכח התשובה,
וזהו למיעל גו פתחין דצחקל תפוחין קדישין,
והעיקר התשובה הוא צליל שבת, כי ליל שבת
נקראת קבלת שבת, על דרך שאנו אומרים
לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה, ועל
שם זה נקראת קבלת שבת על שם שמקבלין
תענוג מאור קדושת השבת המתגלה לכל איש
ואיש כפי ערך זיכוך נפשו.

ולזה אנו אומרים צמזמור לדוד (תהלים כט,
ב) ה'שתחו לד' צ'הדרת ק'ודש ראשי
תיבות 'קבלה' (פרע"ח שער השבת פכ"א), מחמת
שמקבלין תענוג מאור השבת, ועל ידי זה

ד"ה ואחה חבער), שצריך להשלים חלקו במלכות בית דוד ה' תתאה, ועל זה איתא במדרש שהיה צערב שצת, וד"ל.

ויקן את חלקת השדה גו' (לב, יט). ואיתא במדרש (ב"ר עט, ו) שיעקב קבע תחום שצת, עיין שם. ויש לדקדק, למה לא קבע תחום שצת עד עתה כל ימי היותו צבית לבן, ולהצין זה יש לומר על דרך זה, דהנה ידוע מאמר חז"ל (ב"ר יא, ח) אמרה שצת לפני קוב"ה לכל נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג, אמר לה הקב"ה צמי ישראל יהיה בן זוגך, נמצא כל זמן שלא נקרא ישראל רק יעקב אין לשצת בן זוג. ולהצין זה, ובפרט שידוע שצצת נשלם השם יעקב, כי ז' פעמים הוי"ה גימטריא יעקב'.

אך הענין הוא כך, דהנה ידוע מאמר חז"ל (חגיגה יב). על פסוק (בראשית א, ד) וירא אלקים את האור כי טוב ויצדל וגו', שראה הקב"ה את האור שאין העולם כדאי להשתמש בו עמד וגנוז לנדיקים לעמיד לבוא. והנה לפי פשוטו נראין הדברים שהיה הגניזה צדך עונש, אך האמת אינו כן רק הגניזה של האור של ששת ימי בראשית היה לצורך קיום העולם, כי אם היו הרשעים שצדור משיגים זה האור היו מוליאין האור הזה ושכל הזה אל תאות עולם הזה ועצירות, והיו נותנין כח וחיות גדול לסטרא אחרא, ועל ידי זה היה ח"ו חרבן העולם, ועל כן גנוז הקב"ה שלא יהיו נהנין מן האור רק צדך גניזה, ועל ידי זה יהיה קיום העולם, וד"ל.

נופל עליו צושה, על דרך מאן דאכיל ללאו דיליה כו' (ירושלמי ערלה פ"א ה"ג), ואפילו המייגע עצמו כל ששת ימי המעשה עכ"פ בהגיע שצת קודש הוא מתצייש מאוד לקבל המתנה הקדושה (עי' שצת י:), כנודע להמעין בעצמו צאמת, ויותר שהוא מקבל יותר מתצייש, ויותר שהוא מתצייש יותר מקבל, והא צהא תלוי, כי לערך היגיעה נחשבת מתנת השצת מתנת חנם לאיש המשכיל, וזהו פני 'שצת' נקבלה היינו פני 'צצת', ועל ידי הצושה הוא עושה תשובה, כי 'שצת' הוא אותיות 'תשצ' ו'צצת' (עי' של"ה הק' מס' שצת נר מזה אות ח; ראשית חכמה שער הקדושה פ"ז אות נח), ועל ידי זה נפתח פתח ה' תתאה, צחינת מלכות שדה עליונה חקל תפוחין קדישין. ולזה אנו אומרים לכה דודי נלא השדה (שה"ש ג, יב). ולזה אנו אומרים וינחו 'צה' 'צה', לרמוז שאז נפתח פתח ה' צחינת מלכות ונפדת מגלותה.

וזהו ו'צה' אדע, 'צה' דייקא, ורומז לליל שצת כנ"ל, 'כי עשית חסד עם אדוני', כי מלדינו ומלד כח מעשינו אין אנו כדאין לגאולה זו רק בצירוף מדת החסד, ולזה אנו צושים ונכלמים לקבל מתנת השצת, וזהו כי עשית 'חסד' עם 'אדוני', וד"ל.

וזהו כוונת המדרש שלפנינו, ויקן את חלקת השדה, פירוש ה' שדה, ורומז לה' תתאה צחינת מלכות שדה עליונה חקל תפוחין קדישין, כי 'חלק' הוא אותיות 'חקל', וכמבואר אללינו כמה פעמים (פר' וירא ד"ה וירא, הב'; לעיל ד"ה כי חנני; פר' בשלח ד"ה וידי; פר' בלק ד"ה ומתן; פר' פנחס ד"ה לאלה חלק; פר' שופטים

ע"ב, ובשבת קודש נתגלה גם כן הטוב הגנוז הנ"ל, ומאיר גם כן כל השם ע"ב. וזהו הודו לד' כי טוב כי לעולם חסדו (תהלים קו, א), ופירוש הודו לד' כי טוב, כי נתגלה הטוב הגנוז גם כן ומאיר לעולם כל השם ע"ב שהוא גימטריא 'חסד', וזהו כי לעולם 'חסדו'.

והנה כל ימות החול כשאנו מאירין רק הנ"ה אורות אין יחוד וזיווג ישראל בשלימות, ונקרא זיווג יעקב ורחל, ובשבת קודש כשמאיר כל השם הנ"ל, היינו שנתגלה הטוב הגנוז גם כן, הרי יש יחוד וזיווג בשלימות ונקרא זיווג ישראל ורחל, ועל כן צריכין כל החילונים להתרחק מגבול הקדושה אלפים אמה לכל רוח צדדי שלא יהנו מן הטוב הגנוז הנתגלה, ועל כן אסור לילך בשבת חוץ לאלפים [אמה] כי שם מקום עמידת הסטרא אחרא (ע"י פרע"ח שער השבת פ"י), וד"ל.

והנה יעקב אבינו ע"ה נתצטר על ידי המלאך שיהיה נקרא שמו ישראל כי הכניע את לבן ואת עשו וארבע מאות איש, ועל ידי זה זכה לבחינת הטוב הגנוז, ושיהיה נקרא ישראל על ידי זה, ועל כן ראה שיהיה עתה יחוד וזיווג בשלימות, וצריכין כל החילונים להתרחק בשעת הזיווג, על כן קבע תחום שבת צדדי שיהיו החילונים רחוקים מגבול הקדושה אלפים אמה לכל רוח צדדי שלא יהנו מן הטוב הגנוז הנ"ל, אבל מקודם שנתצטר שיהיה נקרא ישראל לא היו צריכין להתרחק כל כך, ועל כן לא קבע אז תחום שבת.

ואפילו ישראל שהם חלק השם צרוך הוא, אינם נהנין מן האור של ששת ימי צראשית רק בדרך גניזה, רק בזמנים המקודשים נתגלה עליהם הטוב הגנוז, כגון בשבת קודש, או לדיקים על ידי מעשיהם גורמין שאיר עליהם הטוב הגנוז אפילו צימות החול, והנה להצין מה זה האור הגנוז ומה הטוב הגנוז, יש לומר על דרך זה, דהנה ידוע שהשם הוי"ה הוא חיות כל העולמות (וזה"ק ח"ג רמ"ג), והנה בששת ימי צראשית היה מאיר השם הוי"ה צמילוי יודי"ן בשלימות כזה יו"ד ה"י וי"ו ה"י, והוא גימטריא ע"ב, והנה השם ע"ב נחלק לד' חלקים כנודע (ע"י עץ חיים שער י פרק ד), נמצא חלק אחד מן ע"ב הוא י"ח אורות, וכשראה הקצ"ה שאין העולם כדאי עמד וגז חלק הראשון של השם הנ"ל שהוא עיקר חיות של השם הנ"ל, נמצא שנשאר נ"ד אורות מן השם הנ"ל לצורך קיום העולם, ומן החלק שנגז היה צריך להתגלות עוד מעט מן המעט כדי להחיות הנ"ד אורות הנ"ל, נמצא שנתגלה עוד חלק אחד מן הח"י חלקים הנ"ל ונשאר בגניזה זו י"ז חלקים גימטריא 'טוב', ועל כן נקרא טוב הגנוז, והנ"ה אורות נתגלו.

וזה שאנו אומרים בתפלת שמונה עשרה וקונה הכל, 'הכל' גימטריא נ"ה, פירוש שקונה את עולמו צהנ"ה אורות. וזה גם כן שאנו אומרים בצרכת המזון הזן את 'הכל', פירוש שהוא מחיה את הנ"ה אורות הנ"ל שהמה חיות כל העולמות.

והצדיקים על ידי מעשיהם הטובים ממשיכין עליהם הטוב הגנוז היינו הי"ז אורות, ומאיר עליהם כל השם

וזה שאמר לכן ליעקב (בראשית כט, יט) טוב תמי אותה לך, רמו כשיזכה לבחינת הטוב הגנוז אז תזדווג עם רחל, ואימתי יהיה זה כשיהא נקרא שמו ישראל, ואזי יהיה יחוד וזיווג בשלימות, זיווג ישראל ורחל. וזה שאמר הקב"ה לשבת ישראל יהיה בן זוגך, וד"ל.

וזהו ותלא דינא צת לאה (להן לה, א), פירוש שיצאה חוץ לתחום, על כן אירע לה המעשה הידוע, מחמת ששם מקום שליטת הסטרא אחרא, אבל אם לא היתה יוצאת לא היה אירע לה המעשה הנ"ל, כי בתוך התחום לא היה להם שליטה, ודו"ק.

פרשת וישב

וישב יעקב (לו, א). וברש"י אחר שכתב לך ישוטי עשו ותולדותיו בדרך קצרה פירש לך ישוטי יעקב ותולדותיו בדרך ארוכה כו', משל למרגליות שנפלה צין החול כו'. ועוד פירש רש"י וישב יעקב, ציקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף.

הנה יש לומר ששני המדרשים עולים בקנה אחד, על דרך המצואר אלילינו במקום אחר (פר' בראשית ד"ה וירא; פר' עקב ד"ה א"י עד"ז דהנה) כי בששת ימי המעשה עיקר העבודה צירור הנילוות קדושות ולהעלותן ממקום נפילתן אל מקורם ושרשם, וכפי ערך הצרורין כשמגיע שבת קודש נתעלית קליפת נוגה המעורבת טוב ורע אל הקדושה (ע"י עך

חיים שער מ דרוש ג).

וגם על ידי תיקון מדת יוסף זוכין להמשכת האל"ף, כי בחטא אדם הראשון נסתלק האל"ף, על דרך נרגן מפריד אלף (משלי עו, כח), ונעשה מכתנות 'אור' צאל"ף 'עור' צעי"ן, ונשאר מן 'אדם' 'דס', ומן 'אמת' 'מת', ועל ידי זה גרם מיחה לעולם (ע"י שלי"ה הק' מס' פסחים מנה עשירה דרוש ג אות שסז), ומן 'גאולה' נעשה 'גולה', ועל ידי זה נפלו נינוצין קדישין צעמקי הקליפות, וזהו גלות השכינה, צסוד ורגליה יורדות 'מות' (משלי ה, ה), ועל ידי תיקון מדת יוסף שהוא תיקון חטא אדם הראשון כנודע (תיקו"ז עט.) זוכין להמשכת האל"ף, ועל ידי זה זוכין להעלות הנינוצין קדישין ממקום נפילתן אל מקורם ושרשם.

ועל דרך זה יש לפרש הפסוק (תהלים קמו, י-י) השומר אמת לעולם עושה מ'שפט ל'עשוקים, ראשי תיבות 'עמל', וגימטריא ק"מ כמנין 'חכמה צינה', כי עושה משפט ל'עשוקים' רומז לצירור הנינוצין קדישין

והעיקר הוא תלוי בתיקון אות ברית קודש מדת יסוד מדת יוסף, כי בתיקון מדת יוסף זוכין לתן, על דרך וימלא יוסף תן (להן לט, ד), ו'תן' הוא גימטריא 'נגה'.